

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ

การศึกษาวิจัย เรื่อง ปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมการหลีกเลี่ยงการใช้จ่ายเซฟติด
ของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา
จังหวัดกาฬสินธุ์ ผู้วิจัยจะนำเสนอสรุปผลการวิจัย อภิปรายผลและข้อเสนอแนะคั้งหัวข้อ
ต่อไปนี้

1. วัตถุประสงค์การวิจัย
2. วิธีดำเนินการวิจัย
3. สรุปผลการวิจัย
4. อภิปรายผล
5. ข้อเสนอแนะ

วัตถุประสงค์การวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ

1. เพื่อศึกษาพฤติกรรมการหลีกเลี่ยงการใช้จ่ายเซฟติดของนักเรียนระดับ
ประกาศนียบัตรวิชาชีพ สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา จังหวัดกาฬสินธุ์
2. เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมการหลีกเลี่ยงการใช้จ่ายเซฟติดของ
นักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา จังหวัด
กาฬสินธุ์

วิธีดำเนินการวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรในการศึกษาวิจัย คือ นักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ สังกัดสำนักงาน
คณะกรรมการการอาชีวศึกษา จังหวัดกาฬสินธุ์ ประกอบด้วยวิทยาลัยเทคนิคกาฬสินธุ์ วิทยาลัย
สารพัดช่างกาฬสินธุ์ วิทยาลัยการอาชีพหนองกุงศรี วิทยาลัยการอาชีพห้วยผึ้ง วิทยาลัยการอาชีพ
คำม่วงและวิทยาลัยเทคนิคเขาวง จำนวน 5,552 คน กำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างโดยวิธีของ
ทาโร ยามาเน่ จำนวน 373 คน ได้มาโดยใช้วิธีการสุ่มตามระดับชั้นและการสุ่มอย่างง่าย

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือวิจัยที่ผู้วิจัยได้สร้างขึ้น คือแบบสอบถาม โดยผู้วิจัยสร้างขึ้นตามกรอบแนวคิดและดำเนินการตรวจสอบค่าความเที่ยงตรง โดยผู้เชี่ยวชาญและหาความเชื่อมั่นโดยวิธีของครอนบาค ได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบวัดทัศนคติ เท่ากับ .82 ความเชื่ออำนาจด้านสุขภาพ เท่ากับ .80 และค่าความเชื่อมั่นแบบวัดพฤติกรรมการหลีกเลี่ยงการใช้ยาเสพติด เท่ากับ .89

เครื่องมือวิจัยได้แบ่งออกเป็น 6 ตอน ดังนี้

1. ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม
2. ตอนที่ 2 แบบวัดความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลไกล์ซิด
3. ตอนที่ 3 ความรู้เกี่ยวกับยาเสพติดให้โทษ
4. ตอนที่ 4 ทัศนคติเกี่ยวกับยาเสพติดให้โทษ
5. ตอนที่ 5 แบบวัดความเชื่ออำนาจด้านสุขภาพ
6. ตอนที่ 6 พฤติกรรมการหลีกเลี่ยงการใช้ยาเสพติดให้โทษ

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยการขอความอนุเคราะห์จากผู้อำนวยการวิทยาลัยในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาที่เป็นเป้าหมายในการเก็บข้อมูล ทั้ง 6 แห่ง เข้าไปเก็บข้อมูลจากนักเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่างที่ได้กำหนดไว้

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรม SPSS for Windows เพื่อคำนวณค่าสถิติ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์และสมการความถดถอยพหุคูณเชิงเส้นตรง โดยวิธีขั้นตอนเดียว

สรุปผลการวิจัย

1. การศึกษาลักษณะทั่วไปของนักเรียน

จากการศึกษาพบว่า นักเรียนที่ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เรียนในระดับ ปวช.1 ร้อยละ 44.77 สาขาที่กำลังศึกษาอยู่ คือ ช่างอุตสาหกรรมมากที่สุด ร้อยละ 61.33 เพศชายมากที่สุด ร้อยละ 59.25 อายุส่วนใหญ่อยู่ระหว่าง 15 – 17 ปี ร้อยละ 75.34 นับถือศาสนาพุทธ ร้อยละ 99.73 มีระดับผลการเรียนเฉลี่ยอยู่ระหว่าง 2.00 – 2.99 ร้อยละ 80.16 จำนวนพี่น้องในครอบครัวสูงสุดร้อยละ 49.32 คือ 2 คน ระดับการศึกษาสูงสุดของบิดาและมารดา คือ

ต่ำกว่าปริญญาตรี ร้อยละ 94.44 และ 94.37 อาชีพของบิดาและมารดาส่วนใหญ่มีอาชีพ เกษตรกรร้อยละ 64.61 และ 54.96 ครอบครัวมีรายได้สูงสุดต่อเดือนคือต่ำกว่า 5,000 บาท ร้อยละ 52.28 บิดาและมารดามีสถานภาพสมรสคืออยู่ด้วยกัน ร้อยละ 83.65 นักเรียนส่วนใหญ่ ได้รับค่าอาหารและค่าใช้จ่ายส่วนตัวสูงสุดร้อยละ 59.25 คือน้อยกว่า 1,000 บาท และสามารถ ใช้จ่ายประจำวันได้พอดี ร้อยละ 70.80 นักเรียนส่วนใหญ่พักอาศัยอยู่กับบิดาและมารดา ร้อยละ 73.73 พฤติกรรมของบิดามารดาหรือคนในครอบครัวส่วนใหญ่ ชอบบุหรี่ยุคสูงสุดร้อยละ 47.99 กรณีเมื่อนักศึกษามีปัญหาส่วนใหญ่จะปรึกษากับบิดา – มารดา มากที่สุดร้อยละ 56.03 และกิจกรรมส่วนใหญ่ที่นักเรียนทำเมื่อมีเวลาว่างเป็นอันดับแรกคือ การออกกำลังกายหรือ เล่นกีฬา ร้อยละ 90.35

2. พฤติกรรมการหลีกเลี่ยงการใช้จ่ายเสพติดให้โทษ

จากการศึกษาพบว่า ระดับพฤติกรรมการหลีกเลี่ยงการใช้จ่ายเสพติดให้โทษ มีภาพรวมอยู่ในระดับค่อนข้างเหมาะสม โดยมีปฏิบัติบ่อยครั้งสูงสุดร้อยละ 59.50 มีค่าเฉลี่ย 2.09 และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน .91

3. ปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมการหลีกเลี่ยงการใช้จ่ายเสพติดของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา จังหวัดกาฬสินธุ์

จากการศึกษาพบว่าปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อพฤติกรรมการหลีกเลี่ยงการใช้จ่ายเสพติดให้โทษอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 ทั้งสิ้น 7 ตัวแปร ได้แก่ เพศ ความเชื่ออำนาจ ด้านสุขภาพ ค่าอาหารและค่าใช้จ่ายส่วนตัวที่ได้รับ ความสัมพันธ์ระหว่างนักเรียนกับบิดามารดา ความสัมพันธ์ระหว่างนักเรียนกับเพื่อน ความสัมพันธ์ระหว่างนักเรียน โรงเรียนและครู และระดับชั้นที่กำลังศึกษาอยู่

ส่วนปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมการหลีกเลี่ยงการใช้จ่ายเสพติดอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 ทั้งสิ้น 7 ตัวแปร ได้แก่ เพศ (X_3) ความเชื่ออำนาจด้านสุขภาพ (X_{25}) ค่าอาหารและค่าใช้จ่ายส่วนตัวของนักเรียน (X_{14}) ความสัมพันธ์ระหว่างนักเรียนกับบิดามารดา (X_{20}) ระดับผลการเรียน (X_6) บุคคลที่นักเรียนพักอาศัยเมื่อมาเรียน (X_{16}) และความสัมพันธ์ระหว่างนักเรียนกับเพื่อน (X_{22}) เขียนสมการทำนาย ได้ดังนี้

$$Y = .316 + .249 X_3 + .314 X_{25} + 8.933E-02 X_{14} + .302 X_{20} + 9.698E-2 X_{16} + .124 X_{22} - .108 X_6$$

โดยมีอำนาจการทำนายเท่ากับร้อยละ 19.80 และมีค่าความสัมพันธ์พหุคูณเท่ากับ .445

อภิปรายผล

จากการศึกษาผู้วิจัยได้นำประเด็นที่น่าสนใจและควรอภิปรายผลมาไว้ดังนี้

1. ด้านพฤติกรรมกรรมการหลีกเลี่ยงการใช้ยาเสพติดให้โทษ

จากผลการวิจัยพบว่านักเรียนมีพฤติกรรมกรรมการหลีกเลี่ยงการใช้ยาเสพติดให้โทษในภาพรวมอยู่ในระดับที่ค่อนข้างเหมาะสม โดยมีค่าเฉลี่ย 2.09 และเมื่อพิจารณาพฤติกรรมกรรมการหลีกเลี่ยงการใช้ยาเสพติดของนักเรียนรายข้อ (ภาคผนวก ค : ตารางที่ 13) จะพบว่านักเรียนตอบคำถามว่าปฏิบัติทุกครั้งในคำถามข้อ 2, 5, 9, 10, 11, 12, 14, 15, 16, 17 และ 18 โดยคำถามข้อ 7 พฤติกรรมป้องกันตนเองให้ห่างไกลจากยาเสพติดโดยไม่ต้องลงใช้มีค่าเฉลี่ยสูงสุดร้อยละ 49.30 และนักเรียนตอบคำถามว่าปฏิบัติบ่อยครั้งในคำถามข้อ 1, 3, 4, 6, 7, 8 และ 13 โดยคำถามข้อ 1 พฤติกรรมการใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์หรืองานอดิเรกอื่น มีค่าเฉลี่ยสูงสุดร้อยละ 48.00

ดังนั้นจากผลการวิจัย ควรใช้แนวทางป้องกันการติดเสพติด ดังนี้

1.1 การป้องกันตัวเอง

1.1.1 ระวังระวังในการใช้ยา หากมีความจำเป็นต้องใช้ยาควรปรึกษาแพทย์หรือเภสัชกร เพราะยาบางชนิดหากนำเข้ามาใช้ผิด ๆ หรือติดต่อกันเป็นเวลานานอาจทำให้ติดยาได้

1.1.2 ไม่ควรทดลองใช้ยาเสพติดทุกชนิด

1.1.3 หากมีปัญหาและไม่สามารถแก้ไขด้วยตนเองได้ควรปรึกษาบิดามารดา ญาติผู้ใหญ่ และครู - อาจารย์

1.1.4 การใช้เวลาว่างทำสิ่งที่เป็นประโยชน์ต่อตนเอง ครอบครัว ชุมชน เช่น ฝึกอาชีพเพื่อเพิ่มพูนรายได้ อ่านหนังสือ หรือเล่นกีฬา เล่นดนตรี เป็นต้น

1.1.5 เลือคบเพื่อนที่ดี ที่ไม่ชักชวนไปสู้อายุมุข หรือสิ่งเสพติดต่าง ๆ

1.2 การป้องกันที่ครอบครัว

1.2.1 สร้างความรัก ความอบอุ่น ความเข้าใจในครอบครัว และช่วยเหลือซึ่งกันและกัน

1.2.2 รู้จักปรับตัวให้เหมาะสมกับสถานการณ์ ยอมรับสภาพที่แท้จริง ของตนและครอบครัว เช่น พ่อแม่ ผู้ปกครองควรให้ความสนใจและเอาใจใส่บุตรหลาน โดยให้ ความใกล้ชิด และช่วยแก้ไขปัญหาดัง ๆ ที่เกิดขึ้น อบรมเลี้ยงดูให้เป็นคนดี

1.2.3 ทำตัวให้เป็นแบบอย่างที่ดีแก่ลูก ๆ โดยไม่ประพฤตินทางเสื่อมเสีย เช่น คี๋มสุรา หรือเสพยาเสพติด เป็นต้น

1.3 การป้องกันจากชุมชน

1.3.1 แสวงหาความรู้เกี่ยวกับการป้องกันยาเสพติดจากบุคคล ชุมชน หน่วยงานที่เกี่ยวข้องและเผยแพร่ความรู้ให้แก่คนในชุมชน

1.3.2 ให้ความร่วมมือในการป้องกันยาเสพติด โดยมีส่วนร่วมในกิจกรรม นั้น ๆ เช่น การเล่นกีฬา การฝึกอาชีพ การดูแลความปลอดภัยในชุมชน เป็นต้น

1.3.3 การให้ความช่วยเหลือผู้ติดยาเสพติดให้เข้ารับการบำบัดรักษา ยอมรับ และเอาใจใส่ผู้ที่สามารถเลิกยาเสพติดเข้าสู่ชุมชนเพื่อป้องกันการติดยา

1.3.4 ให้ความร่วมมือกับเจ้าหน้าที่ในการแก้ไขปัญหายาเสพติดในชุมชน โดยแจ้งแหล่งผลิต หรือแหล่งค้า (สำนักพัฒนาการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด. 2543 : 26-27)

2. ด้านความสัมพันธ์และปัจจัยต่าง ๆ ที่มีผลต่อพฤติกรรมกรรมการหลักเลี้ยงการใช้ยาเสพติดให้โทษ

2.1 ตัวแปรอิสระที่มีความสัมพันธ์ และมีผลต่อพฤติกรรมกรรมการหลักเลี้ยงการใช้ ยาเสพติดมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ในทิศทางที่เป็นบวก ได้แก่

2.1.1 เพศ (X_3) เท่ากับ 0.242

2.1.2 ความเชื่ออำนาจด้านสุขภาพ (X_{25}) เท่ากับ 0.204

2.1.3 ค่าอาหารและใช้จ่ายส่วนตัวที่ได้รับ (X_{14}) เท่ากับ 0.204

2.1.4 ความสัมพันธ์ระหว่างนักเรียนกับบิดามารดา (X_{20}) เท่ากับ 0.173

2.1.5 ความสัมพันธ์ระหว่างนักเรียนกับเพื่อน (X_{22}) เท่ากับ 0.139

2.2 ตัวแปรอิสระที่มีความสัมพันธ์กับตัวแปรตามแต่ไม่มีผลต่อพฤติกรรม กรรมการหลักเลี้ยงการใช้ยาเสพติดคือ ระดับชั้นปีที่กำลังศึกษา (X_1) และความสัมพันธ์ระหว่าง นักเรียน โรงเรียนและครู (X_{21})

2.3 ตัวแปรอิสระที่มีผลต่อพฤติกรรมกรรมการหลักเลี้ยงการใช้ยาเสพติดแต่ไม่มี ความสัมพันธ์กันคือ ระดับผลการเรียน (X_6) และบุคคลที่นักเรียนมาพักอาศัยเมื่อมาเรียน (X_{16})

ซึ่งผลการวิจัยครั้งนี้สอดคล้องกับงานวิจัย “ปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมในการป้องกันการติดเชื้อของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายในประเทศไทย” สำนักพัฒนาการพลศึกษา สุขภาพและนันทนาการ กรมพลศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ (2538 : บทคัดย่อ) ดังนี้

1. ปัจจัยนำ ปัจจัยเอื้อ ปัจจัยเสริม ล้วนแล้วแต่มีผลต่อพฤติกรรมในการป้องกันการติดเชื้อของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายในประเทศไทยทั้ง 4 ภาค อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

2. เมื่อลำดับความสำคัญของปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมในการป้องกันการติดเชื้อพบว่ามีผลต่อการทำนายพฤติกรรมป้องกันการติดเชื้อได้

2.1 ปัจจัยนำที่มีผลต่อการทำนายพฤติกรรมป้องกันการติดเชื้อได้ดีที่สุดเป็นอันดับแรก คือ ทักษะคิด รองลงมา คือ การรับรู้ภาวะสุขภาพ ลำดับที่สาม คือ ความรู้เกี่ยวกับยาเสพติด อันดับสี่คือ เพศ ซึ่งเพศหญิงจะมีความรู้ ทักษะคิด การรับรู้เกี่ยวกับยาเสพติด และมีพฤติกรรมการป้องกันการติดเชื้อถูกต้องและสูงกว่าเพศชายลำดับที่ห้า คืออายุ โดยนักเรียนกลุ่มที่มีอายุ 16 – 17 ปี จะมีพฤติกรรมการป้องกันการติดเชื้อสูงกว่าทุกกลุ่ม

2.2 ปัจจัยเอื้อที่มีผลต่อการทำนายพฤติกรรมการป้องกันการติดเชื้อได้ดีที่สุดเป็นอันดับแรก คือ รายได้ โดยนักเรียนที่ได้รับค่าใช้จ่ารายวันมากและนักเรียนสามารถหารายได้พิเศษด้วยตนเองได้มีการใช้จ่ายเงินไปในทางที่ผิด เช่น บางครั้งนำเงินไปซื้อบุหรี่ เหล้า ยาบ้า มาลองเสพ แต่ก็ถือว่าเป็นส่วนน้อย เพราะส่วนใหญ่มักจะปฏิเสธยาเสพติดทุกชนิดเพราะกลัวและเห็นว่าเป็นอันตรายต่อสุขภาพและผิดกฎหมาย ลำดับที่สอง คือ ประวัติการมีโรคประจำตัว ลำดับที่สาม คือการมีและเข้าถึงสถานบริการและสถานที่ต่าง ๆ

2.3 ปัจจัยเสริมที่มีผลต่อการทำนายพฤติกรรมการป้องกันการติดเชื้อได้ดีที่สุดเป็นอันดับแรก คือการมีครอบครัวที่อบอุ่น บิดามารดาอยู่ด้วยกันและมีความรัก ความเอื้ออาทรต่อกัน การได้รับคำแนะนำที่ถูกต้อง เหมาะสมในระดับสูง อันดับที่สอง คือ เพื่อน เพื่อนเป็นสิ่งที่มีความสำคัญสำหรับวัยรุ่นและวัยรุ่นจะรักเพื่อนมาก ดังนั้น หากบิดามารดา และครูแนะนำให้วัยรุ่นรู้จักคบเพื่อนที่ดี ก็เท่ากับเป็นการป้องกันไม่ให้วัยรุ่นหันเหไปนิยมหรือติดสิ่งเสพติดได้ ลำดับที่สาม คือข่าวสารจากสื่อต่าง ๆ ล้วนแล้วแต่มีผลต่อพฤติกรรมการป้องกันการติดเชื้อทั้งสิ้น ดังนั้น สื่อที่เป็นคาบสองคม เช่น มีการสาธิตวิธีเสพยาเสพติด ภาพโฆษณาที่ไม่เหมาะสม เป็นต้น ผู้เกี่ยวข้องควรจะหาทางตัดและคัดเลือกรายการที่มีคุณภาพมาเผยแพร่แทน และควรมีการรณรงค์ทุกรูปแบบทั้งในภาครัฐบาลและภาคเอกชน โดยจัดการรณรงค์อย่างสม่ำเสมอและต่อเนื่อง ลำดับที่สี่คือ ครู ครูมีบทบาทที่สำคัญ

ในการปลูกฝังทัศนคติ ความรู้ที่ถูกต้องแก่วัยรุ่น และควรทำตนเป็นที่เลื่องที่ตี คอยประคับประคองให้นักเรียนเดินตรงทางก็จะช่วยป้องกันปัญหาเสพติดได้อีกทางหนึ่ง นอกจากนั้น สิ่งที่ควรเน้นให้มาก คือ การปลูกฝังทักษะการปฏิเสธที่จะไม่รับสิ่งเสพติดทั้งหลาย

ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ภาวิณี อยู่ประเสริฐ (2540 : บทคัดย่อ) เรื่อง “ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการใช้สารเสพติดของนักเรียนวัยรุ่นในกรุงเทพมหานคร.”

1. ความสัมพันธ์ระหว่างข้อมูลส่วนบุคคลกับการใช้สารเสพติดของนักเรียน พบว่า เพศ อายุ ชั้นการศึกษา การพักอาศัย สัมพันธภาพระหว่างสมาชิกในครอบครัว มีความสัมพันธ์กับการใช้สารเสพติดของนักเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ส่วนสถานภาพของบิดา มารดา สภาพสมรสของบิดา มารดา ไม่มีความสัมพันธ์กับการใช้สารเสพติดของนักเรียน

สำหรับปัจจัยที่นำมาหาความสัมพันธ์ พบว่า ความรู้สึกมีคุณค่าในตนเอง ความเชื่อเรื่องการใช้สารเสพติด ความสัมพันธ์ภายในครอบครัว การใช้สารเสพติดของบุคคลในครอบครัว ภาวะวิกฤติที่นักเรียนประสบ การใช้เวลาว่างที่ไม่มีประโยชน์ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน การใช้สารเสพติดของเพื่อน มีความสัมพันธ์กับการใช้สารเสพติดของนักเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

2. ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยต่างๆ กับการใช้สารเสพติดของนักเรียน พบว่า การใช้ยาเสพติดของกลุ่มเพื่อนมีความสัมพันธ์เชิงบวกกับการใช้สารเสพติดของนักเรียนวัยรุ่น อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ โดยมีค่าความสัมพันธ์เท่ากับ 0.5100 และมีตัวแปรที่มีความสัมพันธ์เชิงบวกอีก 3 ตัวแปร ได้แก่ การใช้สารเสพติดของบุคคลในครอบครัว ภาวะวิกฤติในชีวิต รายได้ต่อวันของนักเรียน ซึ่งมีค่าความสัมพันธ์เท่ากับ 0.2883, 0.1810 และ 0.1404 ส่วนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน แบบแผนความเชื่อค่านการใช้สารเสพติด ความรู้สึกมีคุณค่าในตนเอง ความสัมพันธ์ภายในครอบครัว มีความสัมพันธ์ในเชิงลบ เท่ากับ -0.2421, -0.1497 และ -0.1471

สอดคล้องกับงานวิจัย ของ ครุณี ชูณหะวัต ยูวดี ภาษา และปริญญา จิรกุลพัฒนา (2537 : 253-261) ที่ได้ศึกษาการให้คุณค่าต่อสุขภาพ ความเชื่ออำนาจด้านสุขภาพและพฤติกรรมเสี่ยงด้านสุขภาพของวัยรุ่น ผลการวิจัยพบว่า จำนวนปีที่ศึกษา ความเชื่ออำนาจด้านโภชนาการมีความสัมพันธ์ทางบวกกับพฤติกรรมเสี่ยงทางด้านสุขภาพ เพศชายมีพฤติกรรมเสี่ยงด้านสุขภาพมากกว่าเพศหญิง และปัจจัยที่สามารถทำนายพฤติกรรมเสี่ยงของวัยรุ่นได้ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ได้แก่ เพศ จำนวนปีที่ศึกษา ความเชื่ออำนาจผู้อื่น และความเชื่ออำนาจโภชนาการ ตัวแปรทั้งหมดสามารถอธิบายความแปรปรวนของพฤติกรรมเสี่ยง

ด้านสุขภาพได้ร้อยละ 14.94 โดยเพศเป็นตัวแทนที่ดีที่สุด และสอดคล้องกับงานวิจัยของ นีออน พิณประดิษฐ์ และคณะ (2541: บทคัดย่อ) ที่ได้ศึกษาปัจจัยทางจิตสังคมกับพฤติกรรม ดิศาจเสพติดของนักเรียนมัธยมศึกษาและนักเรียนวิทยาลัยอาชีวศึกษาในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ พบว่า

ตัวแปรที่ร่วมกันทำนายพฤติกรรมการดิศาจเสพติดของนักเรียนได้ คือ ความสัมพันธ์ระหว่างนักเรียนและเพื่อน ทักษะติดต่อโรงเรียนและครู สุขภาพจิตของนักเรียน การเลี้ยงดูแบบใช้เหตุผล ทักษะติดต่อสารเสพติด การเลี้ยงดูแบบรัก ผลการเรียนรู้ของนักเรียน ลักษณะมุ่งอนาคตและควบคุมตนของนักเรียน ความรู้เกี่ยวกับยาเสพติดและระดับการศึกษา ของบิดา

ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (R) ที่ค่าเป็นบวก (+) อธิบายความหมายของข้อมูลได้ว่า ข้อมูลมีการเปลี่ยนแปลงตามกัน หากตัวแปรตัวหนึ่งค่าสูงขึ้น ค่าอีกตัวจะมีค่าที่สูงขึ้นตามไปด้วย ส่วนค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ที่ค่าเป็นลบ (-) อธิบายความหมายของข้อมูลได้ว่าข้อมูลสองชุดมีการเปลี่ยนแปลงในทางตรงกันข้ามกัน กล่าวคือ หากค่าตัวแปรตัวใดตัวหนึ่งสูง ค่าของตัวแปรอีกตัวจะต่ำลง หรือหากค่าตัวแปรตัวหนึ่งต่ำ ค่าของตัวแปรอีกตัวหนึ่งจะสูงขึ้น หากค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์มีค่าใกล้ 1 มาก แสดงว่ามีความสัมพันธ์กันสูงมาก

ดังนั้น หากจะส่งเสริมพฤติกรรมการหลีกเลี่ยงยาเสพติดของนักเรียนให้มีความเหมาะสมมากที่สุด ควรมีการส่งเสริมให้นักเรียนมีกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการดูแลสุขภาพให้มากขึ้น ทั้งด้านสุขภาพกาย หรือสุขภาพจิต สุขภาพกาย เช่น การจัดแข่งขันกีฬา กิจกรรมเข้าจังหวะ ด้านสุขภาพจิต เช่น การจัดแข่งขันประกวดวงดนตรี การแข่งขันร้องเพลง ฯลฯ โดยภาครัฐและภาคเอกชนควรมีส่วนในการส่งเสริมกิจกรรมต่าง ๆ เหล่านี้ หรือแม้แต่ในเรื่องของที่พักอาศัยของนักเรียนในระหว่างที่กำลังศึกษาอยู่ กรณีไม่ได้อยู่กับบิดามารดา ภาครัฐที่มีส่วนเกี่ยวข้องจะต้องจริงจังใส่ใจในเรื่องความปลอดภัยของที่พัก เป็นที่พักที่ถูกกฎหมาย มีสภาพแวดล้อมที่ดีแยกสัดส่วนระหว่างที่พักเพศหญิงและเพศชาย หรือแม่ในเรื่องของทัศนคติ โดยทั่วไปความรู้สึกรู้สึกของเยาวชนนั้นจะส่งผลมาจากประสบการณ์ที่ผ่านมาในชีวิต หากนักเรียนมีทัศนคติที่ถูกต้อง นั่นคือมีทัศนคติในเรื่องยาเสพติดในเชิงลบ สามารถมองเห็นโทษภัยของยาเสพติดอันอาจส่งผลให้เกิดพฤติกรรมที่ไม่ดี การไม่ลอง การที่จะทำให้เด็กและเยาวชนเกิดทัศนคติที่ถูกต้องควรชี้ให้คนส่วนใหญ่เกิดความกลัว รังเกียจ ถึงความรุนแรงจากฤทธิ์ยาเสพติด เกิดความกลัวและกังวลใจหากมีคนในครอบครัวดิศาจเสพติด การเสียทรัพย์จาก

การเสพยาส่งผลกระทบต่อระบบเศรษฐกิจของประเทศ การติดยาเสพติดทำให้เสียสุขภาพ ทำให้เสียอนาคต ถูกคนรอบข้างมองในแง่ไม่ดี

ข้อเสนอแนะ

จากผลการวิจัย เรื่อง ปัจจัยที่มีผลพฤติกรรมการหลีกเลี่ยงการใช้ยาเสพติดของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาจังหวัดกาฬสินธุ์ ครั้งนี้ ทำให้ทราบถึงข้อมูลหลายประการที่สามารถนำมาใช้ประโยชน์ในการรณรงค์ให้นักเรียนสามารถดูแลตนเองให้ไม่เสพยาเสพติด ซึ่งผู้วิจัยขอเสนอแนะดังนี้

1. ข้อเสนอแนะจากผลการวิจัย

1.1 บทบาทของครอบครัว บุคคลในครอบครัว ควรส่งเสริมให้เด็กและเยาวชนได้มีโอกาสแสดงพฤติกรรม การรับรู้ การแสดงความคิด และความรู้สึกที่มีประโยชน์ให้ข้อคิด แนะนำในการคบเพื่อน พร้อมทั้งควบคุมพฤติกรรมของเด็กและเยาวชนอย่างเหมาะสม ตลอดจนจัดสภาพแวดล้อมที่อบอุ่น มีความเข้าใจซึ่งกันและกัน และบุคคลในครอบครัวต้องไม่เกี่ยวข้องกับยาเสพติด

1.2 บทบาทโรงเรียนและครู โรงเรียนควรจัดกิจกรรมการเรียนรู้ให้เหมาะสมครบถ้วนเพื่อพัฒนาจิตใจ อารมณ์ สังคม และร่างกาย เพื่อลดการแสดงความเสี่ยงหรือความท้าทายในทางที่ผิด ลดความอยากรู้อยากเห็น อยากลองยาเสพติดในขณะเดียวกันครูควรที่จะช่วยพัฒนาความสามารถในการเผชิญความเครียดให้กับเด็กและเยาวชนบทบาททางสถาบันทางสังคม ควรส่งเสริมค่านิยมและบรรทัดฐานที่ดีของสังคม ให้รางวัลแก่บุคคลที่ปฏิบัติตามกฎหมายและระเบียบของสังคม มีการลงโทษบุคคลที่ทำผิดกฎและระเบียบเพื่อให้เด็กและเยาวชนเห็นความแตกต่างระหว่างบุคคลที่ปฏิบัติตามกฎหมายและละเมิด

2. ข้อเสนอแนะในการนำงานวิจัยไปใช้

2.1 เผยแพร่ผลการวิจัยที่ได้ให้กับสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

2.2 นำเสนอข้อมูลให้กับผู้มีบริหารและผู้เกี่ยวข้องเพื่อจะได้ใช้เป็นข้อมูลสารสนเทศในการบริหารจัดการในเรื่องการป้องกันการติดยาเสพติดของนักเรียนในสถานศึกษาต่อไป

3 ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

3.1 ควรศึกษาเปรียบเทียบปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมการใช้ยาเสพติด
ในเขตจังหวัดอื่นหรือภาคอื่น

3.2 ควรศึกษาเปรียบเทียบปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมการใช้ยาเสพติด
ของนักเรียนต่างสังกัดกัน

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY